

METODES ESPECÍFICS DE INTERVENCIÓ EN FISIOTERÀPIA III

Dades generals

- **Curs acadèmic:** 2014-2015
- **Descripció:** Revisió dels diferents mètodes emprats en el tractament fisioterapèutic de les patologies neurològiques, fent més èmfasi en aquelles que tenen una major rellevància, per tal de adquirir uns coneixements bàsics de les diferents tècniques. Estudi de l'anatomia, fisiologia i patologia del sistema limfàtic, així com del paper de la fisioteràpia en la prevenció i tractament dels edemes d'extremitat superior i inferior. Introducció a les tècniques que incideixen en les cadenes musculars. Introducció al TRAL (Teràpia de Reequilibració de l'Aparell Locomotor), tècnica d'harmonització de les cadenes musculars a partir de la reeducació neuromotriu de les extremitats inferiors.
- **Crèdits ECTS:** 6
- **Idioma principal de les classes:** Català / Castellà
- **S'utilitza oralment la llengua anglesa en l'assignatura:** Gens (0%)
- **S'utilitzen documents en llengua anglesa:** Competència Bàsica (10%)
- **Durada:** Semestral
- **Curs:** 3r
- **Professorat:** Anna Bonavila Cugat, Susana Chertó, Carmelo Fernandez,

Competències

Competències específiques:

A14- Aplicar els procediments fisioterapèutics generals: cinesiteràpia, massatge i massoteràpia, electroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia, hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, termoteràpia, crioteràpia, vibroteràpia, fototeràpia, pressoteràpia i els derivats d'altres agents físics. Identificar els procediments fisioterapèutics basats en mètodes i tècniques específics d'actuacions fisioterapèutiques que s'apliquen en les diferents patologies de tots els aparells i sistemes, i en totes les especialitats de medicina i cirurgia, així com en la promoció i conservació de la salut i en la prevenció de la malaltia. Utilitzar els mètodes en els processos neurològics, de l'aparell locomotor (teràpies manuals, teràpies manipulatives articulars, osteopatia i Quiropràxia), de l'aparell respiratori, del sistema cardiorcirculatori, en les alteracions de l'estàtica i la dinàmica, en els mètodes específics ortopèdics i a les tècniques terapèutiques reflexes, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia.

A28- Executar, dirigir i coordinar el Pla d'Intervenció de Fisioteràpia, atenent al principi de la individualitat de l'usuari i utilitzant les eines terapèutiques pròpies de la fisioteràpia, és a dir, el conjunt de mètodes, procediments, actuacions i tècniques que mitjançant l'aplicació dels mitjans físics curen, recuperen, habiliten, rehabiliten, adapten i readapten les persones amb deficiències, limitacions funcionals, discapacitats i minusvalideses; prevenen les malalties i promouen la salut a les persones que volen mantenir un nivell òptim de salut. Això implica establir i aplicar els mitjans físics terapèutics en els tractaments que es presten als usuaris de totes les especialitats de medicina i cirurgia on sigui necessària l'aplicació dels mitjans esmentats. Dissenyar i aplicar exercicis terapèutics, amb mètodes especials, per a les malalties i lesions cardiorespiratòries, ortopèdiques, traumatològiques, pediàtriques, reumatològiques, geriàtriques, neurològiques, pneumòleg, esportives, així com per les alteracions del raquis, la incontinència urinària i fecal i els exercicis maternals preparat i postpart. Dissenyar i aplicar els procediments de cinesiteràpia, mobilització, manipulació, massoteràpia, teràpia manual, osteopatia, quiropràxia i la resta de tècniques manuals. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats de electroteràpia, termoteràpia i crioteràpia, fototeràpia, ultrasonoteràpia, vibroteràpia, magnetoteràpia, ergoteràpia i pressoteràpia. Dissenyar i aplicar les diferents modalitats d'hidroteràpia, balneoteràpia, climatoteràpia, talassoteràpia, etc. Dissenyar i aplicar les diverses modalitats dels mètodes i tècniques terapèutiques reflexes així com d'altres teràpies manuals específiques, alternatives o complementàries afins al camp de competència de la fisioteràpia. Establir i aplicar el tractament en grups a usuaris amb problemes similars. Fomentar la participació de l'usuari i la família en el seu procés de recuperació. Prevenir i evitar els riscos en l'aplicació del tractament. Establir el pla de pautes que ha de seguir durant el tractament.

A29- Avaluat l'evolució dels resultats obtinguts amb el tractament de fisioteràpia amb relació als objectius marcats i als criteris de resultats establerts. Serà necessari: definir i establir els criteris de resultats, realitzar la valoració de

l'evolució del pacient / usuari, redissenyar els objectius segons la valoració, si cal, i adequar el pla d'intervenció o tractament als nous objectius, si escau.

A31- Proporcionar una atenció de fisioteràpia de manera eficaç, atorgant una assistència integral als pacients / usuaris, per la qual cosa serà necessari interpretar les prescripcions facultatives; preparar l'entorn en què es durà a terme l'atenció de fisioteràpia perquè sigui confortable, mantenir informat al pacient del tractament que se li aplica, explicant les proves i maniobres que se li practiquen, la preparació que requereixen i demanar-li que col·labori en tot moment, registrar diàriament l'aplicació de l'atenció en fisioteràpia, l'evolució i els incidents, identificar signes i símptomes d'alteració de les funcions biològiques relacionats amb l'atenció de fisioteràpia, controlar i interpretar els signes vitals durant l'execució del tractament diari, orientar les activitats i l'actuació en relació als pacients / usuaris, del personal no sanitari i subaltern, i avaluar la pròpia atenció proporcionada als pacients / usuaris.

Competències transversals:

B1- Aprendre a aprendre

B4- Treballar de forma autònoma amb responsabilitat i iniciativa.

B5- Treballar en equip de forma col·laborativa i responsabilitat compartida en un equip de caràcter interdisciplinari mostrant habilitats en les relacions interpersonals.

Competències nuclears:

C3- Gestionar la informació i el coneixement.

Resultats d'aprenentatge

-Conèixer de les tècniques específiques, els seus fonaments, les seves indicacions i contraindicacions, les seves limitacions, els seus riscos, les precaucions i la seva idoneïtat en base a l'evidència científica

-Aplicar l'electroteràpia, la termoteràpia, hidroteràpia, la radiació infraroja i el làser i els camps magnètics.

-Aportar idees de possible aplicació. Comportar-se conforme a les normes del servei.

- Definir els problemes de la immobilització i els efectes fisiològics de la Cinesiteràpia.

Altres Resultats d'aprenentatge

-Realitzar correctament les tècniques estudiades

-Aplicar les tècniques de drenatge correctament i en la direcció adequada

-Conèixer els principals models per al tractament de les lesions cerebrals

-Saber analitzar les característiques principals de cada model

-Saber explicar les bases teòriques de cada model

-Saber descriure les claus terapèutiques més importants de cada model

-Descriure i saber aplicar les tècniques: Bobath i Halliwick

-Saber definir els elements discriminatius dels models

-Conèixer les diferents tècniques de drenatge limfàtic manual

-Identificar i comprendre els factors que influeixen en els processos sobre els quals actua el fisioterapeuta, el que li permet utilitzar els mètodes de tractament habituals amb una millor comprensió i, fins i tot, modificar de forma racional

-Conèixer de les tècniques específiques, els seus fonaments, les seves indicacions i contraindicacions, les seves limitacions, els seus riscos, les precaucions i la seva idoneïtat en base a l'evidència científica

-Conèixer i preveure totes les situacions de risc per al pacient en el context de la Fisioteràpia

-Integrar diverses teories o models fent una síntesi personal i creativa adaptada a les pròpies necessitats professionals

-Incorporar els aprenentatges proposats pels experts i mostrar una actitud activa per la seva assimilació

-Comprendre i qüestionar els models teòrics d'una disciplina i indagar en noves àrees de coneixement

-Gestionar l'aprenentatge autònom utilitzant les estratègies i recursos més adequats

-Ser conscient de la necessitat de formar-se contínuament al llarg de la seva vida professional

-Avalua críticament la informació i les seves fonts i la incorpora a la pròpia base de coneixements i al seu sistema de valors

Continguts

UNITAT DIDÀCTICA I

Drenatge limfàtic manual (DLM)

Tema 1. El sistema limfàtic

Historia del descobriment del sistema limfàtic. Concepte actual.

Anatomia del sistema limfàtic

Fisiologia limfàtica

Funcions del sistema limfàtic

Pràctica 1: El Drenatge limfàtic Manual (DLM). Aplicació a extremitat superior

Història del Drenatge Manual

Maniobres de Drenatge Manual: Leduc i Vodder

Efectes. Indicacions i contraindicacions

Tema 2. Patologia. Exploració, classificació i tractament dels Edemes

Edema traumàtic.

Edema venós (flebedema)

Edema limfàtic (limfedema), primari o secundari

Lipedema

Pràctica 2: Drenatge limfàtic manual a extremitat inferior

Tema 3. Càncer de mama i limfedema secundari d'extremitat superior

Característiques del limfedema secundari

Profilaxis

Teràpia descongestiva complexa.

Mesures de compressió i contenció

Sistemes de Pressoteràpia

Cinesiteràpia

Educació

Altres eines de tractament

Pràctica 3: DLM en limfedema secundari d'ES i embenat multicapa

UNITAT DIDÀCTICA II

Mètodes de fisioteràpia en neurologia

Tema 4 Confecció de sistemes de posicionament

Bases teòriques

Pràctica 4. Confecció d'un guix de sedestació

Tema 5 Principis teòrics dels principals mètodes

Definició de mètode. Diferència entre mètode i concepte.

Mètode Petó

Mètode de Votja.

Mètode de Doman-Delacato

Mètode Root

Mètode Phelps

Mètode Kabat (FNP)
Mètode Bobath
Mètode Halliwick
Mètode Le Metayer
Mètode Perfetti (ETC)

Practica 5. Maniobres bàsiques. Discussió dels avantatges que ens aporta cada mètode.

Tema 6 Concepte Bobath

To muscular. Moviment. Control Postural.
Reaccions posturals
Facilitació de patrons motors normals
L'alteració de la línia mitja

Pràctica 6. Maniobres bàsiques. Reaccions d'equilibri. Facilitació del moviment.

Tema 7 Concepte Halliwick

Programa de 10 punts
Preses bàsiques
Jocs i activitats grupals

Pràctica 7. Pràctica de piscina

Tema 8. Mètode Perfetti

4.1 Principis bàsics de l'exercici terapèutic cognoscitiu
4.2 Els exercicis
4.3 Planificació del tractament.

Practica 8. Exercicis de primer, segon i tercer grau

UNITAT DIDÀCTICA III
Cadenes musculars

Tema 9. Introducció a la tècnica de TRAL

Descripció dels conceptes fonamentals per l'aplicació de la tècnica de TRAL.
Descripció de les posicions bàsiques de la tècnica de TRAL.

Pràctica 9. Estiraments globals i de cadenes musculars

Activitats

Tipus d'activitat	Hores amb professor	Hores sense professor	Total
Classes magistrals	28	6	40
Classes Pràctiques Unitat I	6	6	12
Classes Pràctiques Unitat II	18	12	24
Classes Pràctiques Unitat III	4	4	8
Prova d'avaluació	4	62	66
Total	60	90	150

Tipus d'activitat
Activitats introductòries
Classes magistrals
Classe Pràctica Mètodes Fisioteràpia Neurològica
Classe Pràctica Concepte Bobath
Classe Pràctica Concepte Hlliwick
Classe Pràctica Sistemes de posicionament
Seminari 1
Seminari 2
Classe Pràctica Estiraments globals i de cadenes musculars
Classe pràctica de drenatge limfàtic manual

Les dades que apareixen a la taula de planificació són de caràcter orientatiu, considerant l'heterogeneïtat de l'alumnat.

Avaluació i qualificació

Activitats d'avaluació

Activitat d'avaluació	Competència	Descripció de l'activitat	%
AA1 Teòric	A1 B1 C2	Examen tipus test de 4 respostes només amb una possible correcta. Resposta incorrecta resta 0,25 punts.	50%
AA2 Pràctic Unitat didàctica I	A1 B5 B11 C4 C5	Avaluació continuada.	50%
AA3 Pràctic Unitat didàctica II	A1 B5 B11 C4 C5	Avaluació continuada.	
AA4 Pràctic Unitat didàctica III	A1 B5 B11 C4 C5	Avaluació continuada	

Qualificació i avaluació

AVALUACIÓ CONTINUA:

- És imprescindible haver assistit al 80% de les sessions pràctiques, per ser avaluat amb aquest sistema.
- **La nota final correspon a: 50% AA1 + 50% (mitja de AA2+AA3+AA4)**
- Cal aprovar l'examen teòric amb una nota igual o superior a 5 per calcular la nota final.
- La nota de la part pràctica s'obté de la mitja de les 3 unitats didàctiques (AA2, AA3 i AA4). Cal aprovar cada unitat didàctica amb una nota igual o superior a 5 per calcular la nota final.
- S'avaluarà la implicació de l'alumne a les classes i la presentació dels treballs que es demanin.

AVALUACIÓ FINAL:

- L'alumne que no hagi assistit al 80% de les sessions pràctiques només podrà presentar-se a l'examen final.
- L'examen final consta d'un examen tipus test on s'avalua el contingut teòric i pràctic de l'assignatura (serà el 100% de la nota).
- L'alumne que no ha superat l'avaluació contínua haurà de fer l'examen final.

Bibliografia

- Bobath, B, Hemiplejía del adulto, última edició disponible, Panamericana
- Paeth, B, Experiencias en el concepto Bobath, última edició disponible, -Panamericana
- Carr, J. Shepherd, R., Rehabilitación de pacientes en el Ictus, última edició disponible, Elsevier
- Davies, P., Pasos a seguir. Tratamiento integrado de pacientes con hemiplejía, última edició disponible, Panamericana
- Perfetti, C, Ejercicio terapéutico cognoscitivo para la reducción del hemipléjico adulto., última edició disponible, Edikamed
- Viel, E, El método Kabat. Facilitación Neuromuscular Propioceptiva, última edició disponible, Masson
- Voss DE, Ionta MK, MyersBJ, Facilitación Neuromuscular Propioceptiva. Patrones y técnicas., última edició disponible, Panamericana
- Adler SS, Beckers D, Buck M. , La facilitación Neuromuscular Propioceptiva en la práctica. Guía ilustrada., última edició disponible, Panamericana
- Ferrandez, Jean-Claude. El Sistema linfático : historia, iconografía e implicaciones fisioterapéuticas .Madrid: Médica Panamericana, cop. 2006
- Wittlinger H. Drenaje manual según el método del Dr. Vodder. Madrid, 2012, Médica Panamericana, D.L.
- Marinello J. Terapéutica de compresión en patología venosa y linfática. Barcelona, 2003, Glosa, DL
- Leduc A. Drenaje linfático : teoría y práctica. Barcelona, cop. 2003, Masson
- Bouchet J, Ferrandez JC, Theys S. Reeduación de los edemas de los miembros inferiores. Barcelona, 2002, Masson
- Busquet, L, Las cadenas musculares: Tronco y columna cervical. Tomo I, última edició disponible, Paidotribo
- Busquet, L, Las cadenas musculares: lordosis, cifosis, escoliosis y deformaciones torácicas. Tomo II., última edició disponible, Paidotribo
- Busquet, L, Las cadenas musculares: la pubalgia. Tomo III, última edició disponible, Paidotribo
- Busquet, L, Las cadenas musculares: miembros inferiores. Tomo IV, última edició disponible, Paidotribo
- Busquet, L, Las cadenas musculares: tratamiento del cráneo. Tomo V, última edició disponible, Paidotribo
- Busquet, L, . Las cadenas musculares: la cadena visceral. Tomo VI, última edició disponible, Paidotribo
- Denys-Struyff, G, El manual del Mezierista. Tomo I, última edició disponible, Paidotribo
- Denys-Struyff, G, El manual del Mezierista. Tomo II, última edició disponible, Paidotribo
- Souchard, Ph, Principios de la rehabilitación postural global, última edició disponible, Paidotribo

Assignatures recomanades

- Anatomia II
- Patologia Mèdica

- Patologia Quirúrgica
- Biomecànica clínica
- Radiologia